

Возняк С. М., кандидат технічних наук, старший науковий співробітник
(0000-0002-9015-813X)

Центр воєнно-стратегічних досліджень Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського, Київ

Модель визначення співвідношення воєнних та невоєнних сил і засобів у складі багатопрофільної інтегрованої міжнародної операції з підтримання миру та безпеки

Резюме. Розглянуто питання сучасного стану проведення міжнародних операцій з підтримання миру та безпеки для вирішення сучасних воєнних конфліктів. Визначено, що для вирішення сучасних воєнних конфліктів за допомогою міжнародних операцій необхідно, крім воєнних сил і засобів, залучати й невоєнні. Запропоновано модель та уточнено перелік показників для визначення співвідношення сил.

Ключові слова: багатопрофільна інтегрована міжнародна операція з підтримання миру і безпеки; модель; сценарій, сучасний воєнний конфлікт.

Постановка проблеми. Вибірковий, некерований характер збройного насильства в сучасних воєнних конфліктах, їх розмитий географічний ареал, використання не лише військової сфери для протистояння, варіативна інтенсивність бойових дій і велика кількість учасників у сукупності характеризують сучасний воєнний конфлікт як надскладне багатовимірне явище сьогодення. Зростає не тільки значущість невоєнних сил і засобів у конфліктах, а й участь в них окремих категорій населення. На відміну від традиційного біполярного конфлікту у сучасному воєнному конфлікті (далі – СВК) важко ідентифікувати учасників.

Контроль над такими конфліктами та їх стійке врегулювання на різних рівнях світової політики ускладнений. Кількість мирних процесів і угод з підтримання миру різко зростає, але їх ефективність у ліпшому разі зводиться до короткострокового припинення вогню між протиборчими сторонами. Відповідно збільшується попит на інститути глобального і регіонального партнерства, зростає їх значущість щодо врегулювання сучасних воєнних конфліктів. На сьогодні окрема країна не в змозі самостійно справлятися із загрозою застосування проти неї воєнної сили.

Для запобігання збройних конфліктів створені миротворчі сили ООН та відпрацьована достатня кількість типів миротворчих операцій. Проте варто відмітити, що порівняно з періодом 1990-х рр., сучасні операції ООН з підтримання миру і безпеки розгортаються на значно триваліший термін з неявними результатами. Це обумовлює необхідність проведення більш глибокого аналізу підготовки, складу та вирішення

специфічних завдань у сучасних міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки. Як варіант вирішення СВК розглядається багатопрофільна інтегрована міжнародна операція з підтримання миру і безпеки (далі – БІМОПМБ).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання щодо розвитку сучасних тенденцій і поглядів на проведення міжнародних операцій з підтримання миру та безпеки неодноразово висвітлювалися як у вітчизняних, так і у зарубіжних наукових працях і публікаціях [1–5]. Водночас питанням оцінювання співвідношення воєнних і невоєнних сил та засобів у складі багатопрофільної інтегрованої міжнародної операції з підтримання миру та безпеки в умовах СВК приділяють недостатньо уваги [6].

Мета статті – на основі аналізу характеру та особливостей СВК розробити модель та визначити співвідношення воєнних і невоєнних сил та засобів у складі багатопрофільної інтегрованої міжнародної операції з підтримання миру та безпеки.

Виклад основного матеріалу. Природа збройних конфліктів за період, що минув після закінчення Другої світової війни, значно змінилася. Міжнародні міждержавні збройні конфлікти стали рідкісним винятком, а збройні конфлікти, яким передують оголошення війни або воєнного стану, стали небаченим явищем. Незважаючи на переважання конфліктів неміжнародного характеру, в багатьох з них приховано присутні іноземні держави чи інші зовнішні суб'єкти. Це дає змогу розглядати їх як СВК.

Сучасні воєнні конфлікти – це не протистояння двох або кількох держав, а надзвичайно складні комплекси різних форм

насильства різного типу, рівня, інтенсивності, сфер протиборства. Вони носять більш фрагментарний характер (ведуться за участю значної кількості учасників, у більшості своїй – недержавних структур, від локальних

угруповань до квазідержавних утворень) і розгортаються в умовах слабкості або відсутності державної влади [7, 8].

Тенденції щодо складу учасників СВК наведено в [9] (рис. 1).

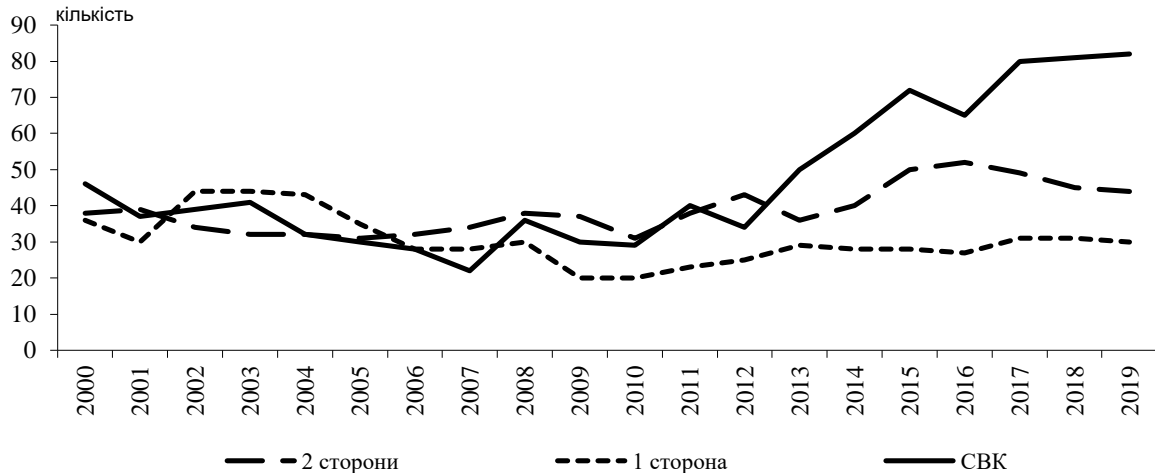

Рис. 1. Тенденції щодо складу учасників СВК

На тлі цього спостерігається найбільш стійка і виражена тенденція, яка також носить довгостроковий характер, пов'язана зі змінами конфліктів за складом їх учасників. Суть цієї тенденції, яка послідовно набирає силу після закінчення Другої світової війни, полягає в скороченні числа конфліктів між державами. Паралельно зростає частка СВК – аж до їх повного домінування над міждержавними на світовій арені.

Отже, стає дедалі більш вираженою нечітка диференціація між міжнародними і неміжнародними збройними конфліктами. Збройні конфлікти, які виникають на території однієї держави, впливають на сусідні держави, порушуючи торгівлю, транспортне сполучення, витісняючи цивільне населення і приводячи до вимушеної внутрішньої міграції і транскордонних потоків біженців, створюючи таким чином умови для виникнення нових конфліктів.

Варто відмітити, що поняття “стадії завершення збройного конфлікту” (міжнародного або неміжнародного) стає теж нечітким для розуміння. Якщо раніше як початок, так і завершення збройного конфлікту мало чіткі межі – від оголошення війни до укладення угоди про перемир'я або мирного договору, то в сучасних умовах конфлікт може згасати, що в ліпшому разі оформлено якимись домовленостями, не обов'язково юридичними, про припинення вогню, або конфлікт закінчується заморожуванням на невизначений період, або введенням міжнародної коаліції, або застосуванням до нього поєднання різних

методів, які, однак, не гарантують, що він не відновиться.

До того ж СВК характеризується як конфлікт низької або середньої інтенсивності з багатьма учасниками, основні з яких приховані, під час якого дії ведуться у всіх сферах, для досягнення цілей якого використовують невоєнні сили і засоби, а кордони розповсюдження конфлікту є нечіткими. При цьому традиційні підходи з боку держави до запобігання та врегулювання СВК переважно не спрацьовують, як і дії міжнародних безпекових організацій в особі ООН та регіональних організацій.

Однією з ключових цілей ООН, згідно з її Статутом, є “підтримання міжнародного миру і безпеки”. Миротворчі сили стали таким собі інструментом для досягнення зазначеної мети. В останні роки Рада Безпеки ООН часто звертається до розділу VII Статуту при санкціонуванні розгортання миротворчих операцій в умовах, коли “держава не може підтримувати безпеку і громадський порядок самостійно, що загрожує міжнародному світовому порядку” [2, 3].

Спочатку миротворчі операції зводилися до дій з контролю за дотриманням угод про припинення вогню і стабілізації обстановки, що було обумовлено участю в них неозброєного контингенту. Після “холодної війни” збільшився масштаб операцій (відбувся перехід від традиційного спостереження до багатопланових дій), що було пов'язано зі зміною характеру конфліктів. Значну увагу приділяли внутрішньодержавним конфліктам,

тоді як споконвічно місії були розраховані на врегулювання суперечок між державами.

У 1990-ті роки, незважаючи на масштабну роботу, яку проводила ООН, відбулася криза миротворчих сил. Контингенти ООН не могли впоратися з поставленими завданнями під час проведення операцій у Югославії (Сили ООН з охорони – UNPROFOR), Руанді (Місія ООН з надання допомоги Руанді – UNAMIR) і Сомалі (операція ООН в Сомалі UNOSOM II). Зокрема, миротворчі сили опинилися в ситуації, під час якої сторони не дотримувалися угоди про припинення вогню. РБ ООН не могла надати миротворцям широкі мандати і забезпечити їх необхідними ресурсами.

Саме в той період ООН усвідомила, що її цілі та бажання не відповідають можливостям. Ці події стали імпульсом для реформування структури миротворчих сил [1–3].

У 2000 році ООН розробила стратегію здійснення масштабного проекту з аналізу досвіду миротворчої діяльності та реалізації реформ, спрямованих на зміцнення її потенціалу в управлінні польовими операціями та їх підтримки. Стратегія була сформульована через збільшення потреби в миротворчій діяльності ООН: присутність “блакитних касок” все частіше була потрібна у віддалених і часто “вибухонебезпечних” районах світу. Операції з підтримання миру супроводжувалися різними проблемами, серед яких:

необхідність розгортання найбільш масштабних, дорогих операцій;

розроблення і здійснення перехідних стратегій у межах операцій, які вже сприяли стабілізації обстановки;

збільшення потенціалу населення щодо самостійного забезпечення миру і стабільності в довгостроковій перспективі.

На сьогодні миротворчість серйозно видозмінилася. Крім традиційної миротворчості, держави реалізують багатосторонню миротворчість і комплексну багатосторонню миротворчість (після 2000 року). Термін “миротворчість”, який зазвичай включає в себе невоєнні засоби досягнення миру, часто використовують для характеристики будь-якої діяльності, спрямованої на зупинення конфлікту та відновлення миру. Іноді під “миротворчістю” розуміють лише розміщення військового контингенту ООН, “голубих шоломів” для розведення сторін конфлікту, дехто плутає

миротворчість з військовими операціями з примусу до миру (peace enforcement). І, відповідно до ст. 33 статуту ООН визначені основні невоєнні засоби врегулювання воєнного конфлікту: переговори; посередництво; примирення; звернення до регіональних організацій тощо [5].

Операції прийнято ділити на операції з підтримання миру (peacekeeping), операції щодо встановленню миру (peace-enforcement) та операції з будівництва миру (peace-building).

Названі операції не є взаємовиключними. Миротворчі операції проводять у конфліктній або постконфліктній зоні. Операції з підтримання миру відносяться до припинення конфлікту за допомогою переговорів, посередництва або арбітражу. Миробудівництво передбачає довгострокові стратегії розвитку та управління, які спрямовані на сприяння підтримки миру (зокрема, реформа сектору безпеки, роззброєння, демобілізація та реінтеграція, правосуддя перехідного періоду, верховенство закону).

Нині спостерігається відхід від класичного розуміння миротворчості. Дії місії стали розглядати не тільки як введення військових сил ООН у “гарячу точку”, а і як застосування механізмів із запобігання конфліктам “м’якими” шляхами завдяки використанню невоєнних сил і засобів. Для прикладу розгорнуту кількість персоналу багатопрофільної комплексної місії ООН щодо стабілізації в Малі на січень 2020 року складають волонтери ООН, цивільні, штабні офіцери, військові, поліцейські, експерти (рис. 2).

І на заміну одновимірним місіям (тільки військова компонента) приходять багатопрофільні інтегровані операції.

Багатопрофільні інтегровані міжнародні операції з підтримання миру та безпеки, як багатовимірний підхід до міжнародних миротворчих операцій передбачає широкий спектр воєнних і цивільних заходів у всьому спектрі управління конфліктами та паралельно об’єднує різні інституції, підтримує спільні програми з підтримання миру та безпеки та миробудівництва. Ці операції унікальні своєю гібридністю, модульністю та багатоакторністю [10].

У БІМОПМБ військова компонента взаємодіє з усіма іншими компонентами місії, такими як цивільна та поліцейська, щоб максимізувати обмін інформацією та інтеграцію для ширшого колективного впливу ООН. До того ж взаємодія з цивільною

компонентою (особливо в політичній площині) включає спільне стратегічне планування імплементації мандату операції та коригування

завдань військової компоненти залежно від обстановки, що склалася.

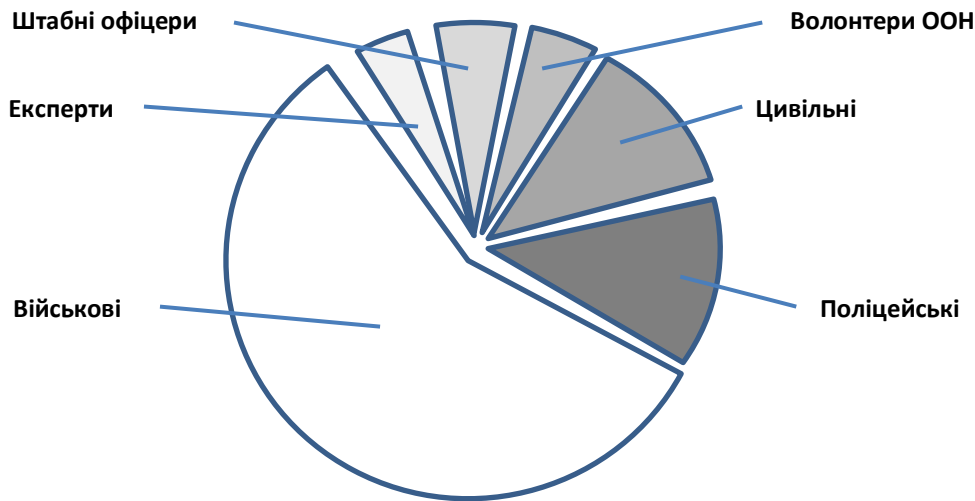

Рис. 2. Кількість персоналу багатопрофільної комплексної місії ООН щодо стабілізації в Малі

Взаємодія з поліцейською компонентою також є важливою для обміну інформацією, моніторингу законності та правопорядку як і проведення спільних операцій. Тісна координація між військовою та іншими компонентами місії також необхідна для програм SSR (реформа сектору безпеки) DDR

(роззброєння, демобілізація і реінтеграція), гуманітарної діяльності, моніторингу прав людини, цивільних справ та відновлення правопорядку тощо [11].

Порівняльний аналіз міжнародних операцій з урахуванням БІМОПМБ наведено в Табл. 1.

Таблиця 1

Порівняльний аналіз миротворчих операцій ООН з вирішення конфліктів

Миротворчі операції ООН	Операція з підтримання миру (peacekeeping)	Операція з установлення миру (peace-enforcement)	Операція з будівництва миру (peace-building)	Багатопрофільна інтегрована міжнародна операція з підтримання миру і безпеки (multidimensional integrated mission)
Склад	цивільні / військові	військові	цивільні	цивільні / військові
Керівництво	військові	військові	військові	цивільні
Способи	операції	операції	цивільні заходи	комбіновані
Затрати	середні	значні	значні	значні
Результативність	низька	середня	низька	досить висока
Характер конфлікту	2 сторони	2 сторони	1 сторона	більше 2

Як видно з Табл. 1 БІМОПМБ притаманні більш розширені можливості щодо кількості учасників конфлікту та її результативності щодо вирішення конфлікту. Розглянемо ці відмінності далі.

Проте конкретна політика щодо конфліктних ситуацій багато в чому залишається реактивною, тобто в основному дії вживаються після того, як та чи інша подія відбулася – лише у відповідь на неї. Однією з причин є те, що виникають проблеми, пов'язані з пошуком індикаторів, за якими можна судити

про потенційно конфліктні райони. Незважаючи на те, що розгорнуто й реалізується програма моніторингу ООН за можливими вибухонебезпечними зонами, чітких критеріїв, за якими можна було б прогнозувати, коли й де виникне, а також у якій формі виявиться черговий конфлікт, не існує.

По-друге, виникають проблеми обґрунтування необхідності втручання; прийняття відповідних рішень про те, якого виду дії будуть початі; отримання необхідних дозволів для впливу на конфлікт і, нарешті,

фінансування дій, що вживаються. Під час обговорення всіх цих питань істотну роль відіграють і суто психологічні чинники, зокрема, необхідність запобігання загрози, якої поки не існує реально [12].

Тобто існують проблеми як визначення індикаторів для моніторингу зони майбутнього

СВК, так і визначення раціонального складу місії (операції).

Для визначення індикаторів моніторингу СВК (для врахування всіх сфер протиборства) і на основі цієї інформації визначення раціонального складу місії (операції) пропонується модель (рис. 3).

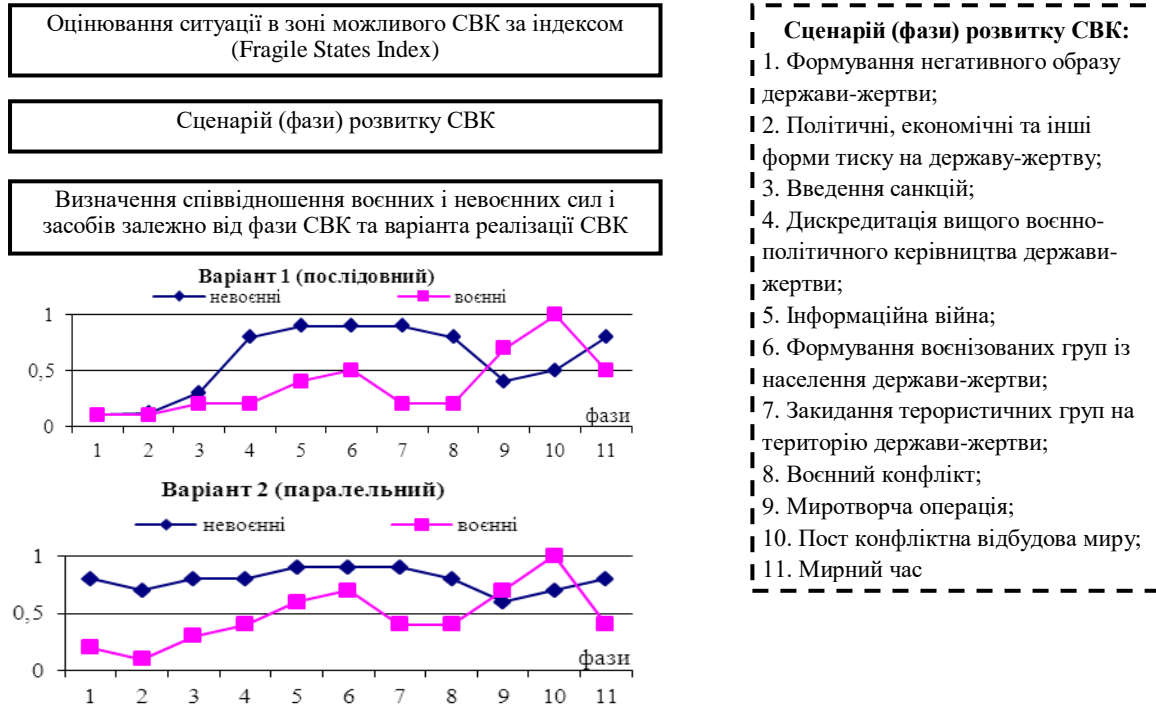

Рис. 3. Структура моделі визначення раціонального складу місії

Послідовний варіант більш притаманний конвенційним військовим конфліктам, де порядок застосування агресивних дій виконується у послідовному порядку. Паралельний – сучасним воєнним конфліктам з ознаками гібридності, де реалізація дій може і здійснюється паралельно.

Для оцінювання ситуації в зоні можливого зародження СВК пропонується використовувати результати дослідження аналітичного центру The Fund for Peace [13], який спеціалізується на вивченні причин і умов, що викликають війни. Аналітичний центр використовує Індекс слабкості держав як порівняльний інструмент для оцінки ризику і прогнозування внутрішньодержавних конфліктів. Індекс може використовуватися державами для аналізу проблемних моментів у їх політиці, раннього попередження конфліктів на своїй території і може допомогти нестабільним країнам у розробленні стратегій, які могли б зменшити ймовірність виникнення конфліктів.

Індекс слабкості держав світу (Fragile States Index) – комплексний показник, який характеризує здатність (нездатність) влади тієї чи іншої країни контролювати цілісність своєї території, політичну, економічну, соціальну та

демографічну ситуацію в країні, а також стійкість її державних інститутів.

Для визначення Індексу проводиться аналіз країн світу за допомогою спеціального системного інструменту оцінювання конфліктів (Conflict Assessment System Tool). Методологія використовує як якісні, так і кількісні показники, спирається на дані загальнодоступних джерел та дає кількісні результати. Аналіз проводиться на підставі 12 індикаторів вразливості держави, які об'єднані в чотири групи (Табл. 2). Кожен індикатор вимірюється в шкалі від 0 (найбільший рівень стабільності) до 10 (найменший рівень стабільності). Результатом є сума всіх індикаторів (максимальне значення – 120 балів).

Показник зовнішнього втручання розглядає вплив зовнішніх суб'єктів на функціонування держави особливо у безпековій, економічній та політичній сфері (Табл. 3). З одного боку, зовнішнє втручання фокусується на аспектах безпеки держави через втручання зовнішніх суб'єктів (іноземні армії, спецслужби, парамілітарні організації тощо) як прихованих, так і явних у внутрішні справи держави. Це втручання може вплинути на баланс влади (або вирішення конфлікту) всередині держави.

Таблиця 2

Індикатори вразливості держави	
Групи	Індикатори
Політичні	P1 – легітимність держави; P2 – державні послуги; P3 – права людини та верховенство права
Згуртованості	C1 – сектор безпеки і оборони; C2 – державні інституції; C3 – суспільство
Економічні	E1 – економічний спад; E2 – нерівномірний економічний розвиток; E3 – відтік технічного та інтелектуального капіталу
Соціальні та зовнішні втручання	S1 – демографічний тиск; S2 – біженці та внутрішньоопереміщені особи; X1 – зовнішнє втручання

З іншого боку, зовнішнє втручання також зосереджується на економічному залученні сторонніх суб'єктів, включаючи міжнародні економічні організації, за допомогою масштабних позик, проєктів

розвитку або іноземної допомоги, таких як поточна бюджетна підтримка, контроль над фінансами або управління економічною політикою держави. Це створює економічну залежність.

Таблиця 3

Показник зовнішнього втручання	
Зовнішнє втручання	Вид
Політичне	Зовнішнє підтримання опозиційних партій (блоків), які протистоять уряду
Військове	Присутність іноземних військ. Військові напади з інших країн. Військова допомога. Військова підготовка: військові навчальні навчання з іншими країнами; підтримання військових навчань іншими державами. Проведення миротворчих операцій. Зовнішнє підтримання навчання сектору безпеки. Таємне втручання (негласні операції)
Економічне	Економічне втручання або допомога. Залежність країни від економічної допомоги

Однак слід відмітити, що методика оцінювання конфліктів аналітичного центру The Fund for Peace [13] не враховує інформаційний вплив.

На сьогодні країни, які мають високий рівень розвитку інформаційних технологій, мають значну перевагу над іншими країнами. Мета будь-якої війни і політики уряду будь-якої країни – змусити супротивника, конкурента, партнера прийняти вигідне для своєї країни рішення. Здійснюючи вплив за допомогою тієї або іншої інформації, що доводиться по засобах комунікації, на світогляд, свідомість, психіку людей, вдається досягати того, що уряди країн, які піддалися інформаційній дії, приймають “нав’язані”, невідповідні для країни рішення [14].

Аналіз сучасного інформаційно-психологічного протистояння [14, 15] свідчить, що найбільш вразливими його формами для держави-мішені є: інформаційна атака, інформаційна агресія, інформаційна операція, спеціальна інформаційна операція.

У квітні 2015 року на парламентській асамблеї НАТО було представлено доповідь Д. Калхи “Гібридна війна: новий стратегічний виклик НАТО?” [16]. У цій доповіді, зокрема, підкреслюється, що Росія використовує внутрішню слабкість України завдяки, насамперед, невоєнним методам (таким як політичне, інформаційне, економічне залякування та маніпуляції), які підкріплюються загрозою використання регулярних військ. Також, порівнюючи гібридні війни, які ведуть Росія, Ісламська держава Іраку та Леванту (ІДІЛ), дослідник підкреслює що Росія скоординовано застосовувала широкий спектр 52 тактик, від політичного й економічного примусу, кібератак, дезінформації і пропаганди до відкритих і прихованих бойових дій.

У розрізі цього пропонується розширити показник “X1 – зовнішнє втручання” такими параметрами інформаційного втручання, як інформаційно-психологічний, інформаційно-технічний і кібернетичний впливи.

Наступним кроком є оцінювання всіх показників у шкалі від 0 (найбільший рівень стабільності) до 10 (найменший рівень стабільності). Високі значення всіх чи більшості показників свідчать, що конфлікт (рис. 3) розвивається за паралельним варіантом (сценарієм розвитку СВК).

Сценарій розвитку СВК – метод передбачуваного або можливого ходу подій, які можуть призвести до силового варіанта вирішення протиріч між державами.

Побудова сценаріїв відкриває нові можливості для прогнозно-аналітичної діяльності у сфері розроблення стратегії протидії СВК. У процесі моделювання сценарій допомагає визначити ті поворотні моменти, коли вчасно прийняте рішення ще може вплинути на хід подій і розвиток ситуації в потрібному напрямі. Сценарій будується на переважно якісному описі можливих варіантів розвитку досліджуваного об'єкта за різних

поєднаннях певних умов. Він у розгорнутій формі показує можливі варіанти майбутніх подій для їх подальшого аналізу і вибору раціонального складу сил і засобів для протидії.

На рис. 1 зображено можливі варіанти розвитку СВК. Слід відмітити, що в класичному розумінні воєнного конфлікту розвиток варіантів може бути послідовним від зародження кризової ситуації до її загострення та переходу в активну фазу. У СВК усі ці варіанти можуть йти паралельно.

Тобто для визначення раціонального складу міжнародної операції за допомогою запропонованої моделі необхідно визначити значення індикаторів. Наступним кроком треба визначити сценарій розвитку СВК та його варіант і залежно від них формувати раціональний склад операції. На рис. 4 наведено розрахунки щодо складу операції залежно від сценарію (фази) СВК.

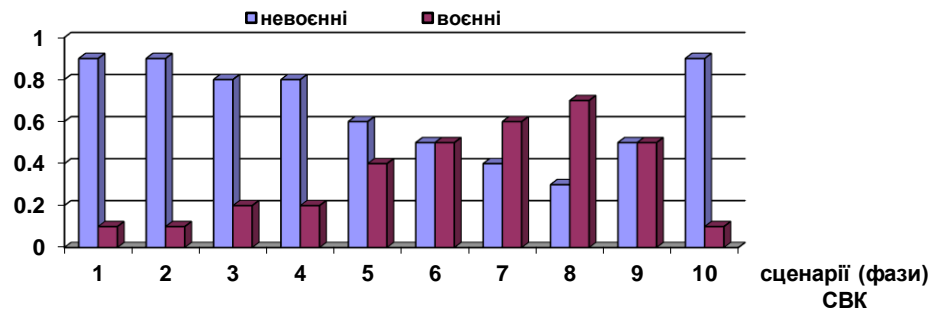

Рис. 4. Співвідношення воєнних і невоєнних сил і засобів

Висновки. Отже на основі проведеного аналізу було визначено, що СВК характеризуються: некерованим характером збройного насильства; розмитими географічними зонами; використанням не лише військової сфери для протистояння а й залученням невоєнних сил і засобів та окремих категорій населення. Одним з варіантів вирішення СВК є застосування миротворчих сил. Однак проведення миротворчої операції із залученням тільки військового контингенту в сучасних умовах не спрацює. Тому актуальним є проведення багатопрофільної інтегрованої міжнародної операції з підтримання миру і безпеки, яка передбачає застосування широкого спектра воєнних та цивільних сил і засобів у всьому спектрі управління конфліктами.

Для визначення раціонального співвідношення воєнних та невоєнних сил і засобів у складі такої операції запропоновано:

методику оцінювання конфліктів аналітичного центру The Fund for Peace доповнити індикаторами інформаційного втручання;

модель визначення раціонального складу місії, у якій уточнено перелік сценаріїв (фаз) розвитку СВК за двома варіантами (послідовний і паралельний).

Напрями подальших досліджень полягають у розробленні практичних рекомендацій щодо формування раціонального складу міжнародної операції для вирішення СВК.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Іващенко А. М., Возняк С. М. Аналіз можливих форм і способів проведення миротворчої операції ООН на Сході України. *Збірник наукових праць Центру воєнно-стратегічних досліджень Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського*. Київ, 2018. № 2 (63). С. 32–38.
2. Голопатюк Л. С. Аналіз змін стратегії миротворчої діяльності Організації Об'єднаних Націй. *Збірник наукових праць Центру воєнно-стратегічних досліджень Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського*. Київ, 2016. № 3 (58). С. 48–53.
3. Власик Ю. І. Миротворчі операції НАТО, як інструмент підтримання миру та безпеки. КОМА,

- кореспонденція міжнародної аналітики 2014. Т. 2, № 1, Весна. С. 14.
4. Шпура М. І., Кульчицький О. С., Комолаєва Т. М. Аналіз підходів, механізмів і способів, що використовує НАТО та інші міжнародні організації з безпеки для врегулювання сучасних воєнних конфліктів. *Збірник наукових праць Центру воєнно-стратегічних досліджень Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського*. Київ, 2019. № 3 (67). С. 28–35.
 5. Філіпчук В. Міжнародна миротворчість та війна на Сході України: чи є точки дотику? Превентивна дипломатія, миротворчість, підтримка миру та миробудівництво у врегулюванні “українського конфлікту”. Міжнародний центр перспективних досліджень. 2016. 44 с.
 6. Сиротенко А. М., Богданович В. Ю., Романченко І. С., Свіда І. Ю. Методологія комплексного використання військових та невійськових сил і засобів сектору безпеки і оборони для протидії сучасним загрозам воєнній безпеці України : монографія. Львів : НАСВ, 2019. 268 с.
 7. Бочарніков В. П., Свешніков С. В. Погляди на характер сучасних воєнних конфліктів. *Наука і оборона*. 2017. № 1. С. 3–8.
 8. Ткач О. Ткач А. М'яка сила як інструмент непрямого управління міжнародними процесами. Американська історія та політика. 2016. № 2. С. 252–259.
 9. Упсала: Uppsala Conflict Data Program, 2018. Department of Peace and Conflict Research, Uppsala University, Sweden.
 10. Prinsloo B. Hybrid Peacekeeping – A Deeper Understanding of Evolving Peacekeeping Practices. *Oxford research group*. 2017. URL: <https://www.oxfordresearchgroup.org.uk/blog/hybrid-peacekeeping-a-deeper-understanding-of-evolving-peacekeeping-practices> (дата звернення: 23.11.2021).
 11. Військовий спостерігач ООН : навч. посіб. Т. 1. Київ : НУОУ, 2017. 400 с.
 12. Радецький В. Г. Класифікація сучасних воєнних конфліктів і види миротворчої діяльності. URL: <https://vmv.kyumu.edu.ua/v/09/04.htm> (дата звернення: 23.11.2021).
 13. Індекс слабкості держав світу (Fragile States Index). URL: <https://fragilestatesindex.org> (дата звернення: 23.11.2021).
 14. Литвиненко О. В. Інформаційні впливи та операції. Теоретико-аналітичні нариси : монографія. Київ : НІСД, 2003. 240 с.
 15. Вепринцев В., Манойло А., Петренко А., Операції інформаційно-психологічної війни. URL: <http://psyfactor.org/psyops/psyops4.htm> (дата звернення: 23.11.2021).
 16. Calha J. Hybrid Warfare: NATO's new Strategic Challenge? Report to NATO Parliamentary Assembly, 7 April 2015.

Стаття надійшла до редакційної колегії 10.02.2022

Model for determining the ratio of military and non-military forces and means as part of a multidimensional integrated international operation to maintain peace and security

Annotation

In order to prevent armed conflicts, UN peacekeeping forces have been established and a sufficient number of types of peacekeeping operations have been worked out. But it should be noted that compared to the 1990s, modern UN peacekeeping operations are deployed for a much longer period with implicit results. This necessitates a more in-depth analysis of the preparation, composition and solution of specific tasks in modern international peacekeeping and security operations.

The purpose of the article – is to develop a model and determine the ratio of military and non-military forces and means in the multidisciplinary integrated international operation for peace and security based on the analysis of the nature and features of modern military conflicts.

Based on the analysis, it was determined that the modern military conflict is characterized by: uncontrolled nature of armed violence; blurred geographical areas; using not only the military sphere for confrontation but also the involvement of non-military forces and means and certain categories of the population. One way to resolve the modern military conflict is to use peacekeeping forces. However, conducting a peacekeeping operation involving only a military contingent in modern conditions does not work.

To determine the rational ratio of military and non-military forces and means in such an operation, it is proposed:

the methodology for assessing conflicts of the analytical center The Fund for Peace should be supplemented with indicators of information intervention;

a model for determining the rational composition of the mission, which clarifies the list of scenarios (phases) for the development of the modern military conflict in two ways (consecutive and parallel).

Keywords: multidimensional integrated international peacekeeping operation; model; scenario, modern military conflict.